

Stenungsund kommuns näringslivsstrategiska program

Typ av dokument

Program

Beslutat av

Kommunfullmäktige

Beslutsdatum

2023-04-20 § 65

Diarienummer

2022/815

Dokumentägare

Sektor stödfunktioner

Giltighetstid

2026-12-31

Framtagen av

Utvecklingsledare,
Näringslivschef

Reviderad

Stenungsunds
kommun

Inledning

Bakgrund och syfte

Det näringslivsstrategiska programmet beskriver Stenungsunds kommuns strategiska arbete med näringslivsstrategiska frågor. Syftet med programmet är att samla, tydliggöra och stärka Stenungsunds kommuns arbete med näringslivsfrågor med målet att skapa goda förutsättningar för det lokala näringslivet och möjliggöra en växande arbetsmarknad med fler arbetstillfällen. Programmets syfte går hand i hand med kommunens ambition att bli serviceorganisation med myndighetsansvar.

Programmet tar sin utgångspunkt i det regionala samarbetet under ledning av Business Region Göteborg (BRG) där samtliga 13 kommuner i Göteborgsregionen (GR) har antagit en gemensam målbild för 2035. Till målbilden har ett antal strategiska områden identifierats för att uppnå målbilden, vilka därefter anpassats efter lokala förhållanden och utmaningar.

Näringslivet och förvaltningen har genom workshops och rundabordsamtal involverats i arbetet med att ta fram riktning, mål och strategier på ett övergripande plan och utifrån de strategiska områdena.

Genomförande, löptid och uppföljning

Programmet gäller till och med år 2035, följs upp årligen och revideras var fjärde år. Då det näringslivsstrategiska programmet är ett övergripande styrdokument som berör flera verksamheter ligger ansvaret för programmets genomförande på hela förvaltningen.

För att uppnå programmets mål kommer årliga handlingsplaner tas fram inom varje strategiskt område. I handlingsplanerna tas konkreta aktiviteter fram, vilka följs upp årligen inom förvaltningen.

Handlingsplanerna tas fram av arbetsgrupper inom de strategiska områdena med representanter från hela förvaltningen och fungerar som ett levande arbetsdokument och ligger därför utanför programmet.

En samsyn i de näringslivspolitiska frågorna är av stort vikt för ett bra företagsklimat, varför företagens delaktighet är central i arbetet. Näringslivet kommer därför bjudas in till årliga rundabordsamtal för att diskutera kommunens näringslivsstrategiska arbete och företagens behov och utmaningar.

Avgränsningar och andra styrdokument

Näringslivsstrategin ligger i linje med kommunens översiktsplan (ÖP), strategisk plan, Agenda 2030 och utgår från att en god kvalitet i skola, vård och omsorg är en hörnsten för ett gott företagsklimat.

Tillgången till bra bostäder är en grundförutsättning för det näringslivsstrategiska programmet, men behandlas inte i denna strategi utan i Bostadsförsörjningsprogrammet.

Utgångspunkter

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både kommunens och regionens utveckling. Näringslivet i Stenungsund verkar på både de globala, regionala och lokala marknaderna och påverkas därmed av förändringar i omvärlden. Nedan redogörs för globala trender generellt och utmaningar som är av vikt för Stenungsunds kommun.

Klimatkrisen

En av vår tids stora frågor rör klimatförändringarna och hur länder världen över aktivt ska bidra till att minska de globala CO₂-utsläppen. Dagens konsumtion behöver bli mer hållbar. Fossila energikällor behöver fasas ut och ersättas med förnybar energi. Utvecklingen mot en mer cirkulär ekonomi och delningsekonomi ger upphov till helt nya affärsmodeller som också kommer vara en viktig del av lösningen som leder till ett minskat klimatavtryck.

Teknologi, digitalisering och omställning

Sedan början av 2010-talet har den teknologiska utvecklingen gått allt snabbare. Som ett resultat har digitaliseringens integrering i samhället påskyndats. Flertalet branscher, bland annat kemiindustrin, står inför en omfattande omställning. För att produktionen ska bli mer smart och hållbar måste den klara just denna teknikomställning. Utöver den snabba teknologiska och digitala utvecklingen finns det också ett omfattande kompetensomställningsbehov och kompetensbrist inom flertalet branscher.

Från globalisering till re-shoring

Den globaliseringstrend vi sett de senaste årtiondena har i spåren av Covid-19 pandemin, oroligheter i omvärlden och långa ledtider i leveranser sakta börjat vända. För att säkra företagets produktion krävs kortare avstånd mellan produktion och underleverantör och i vissa fall även hemflyttning (re-shoring) av viktiga produktionsinsatser.

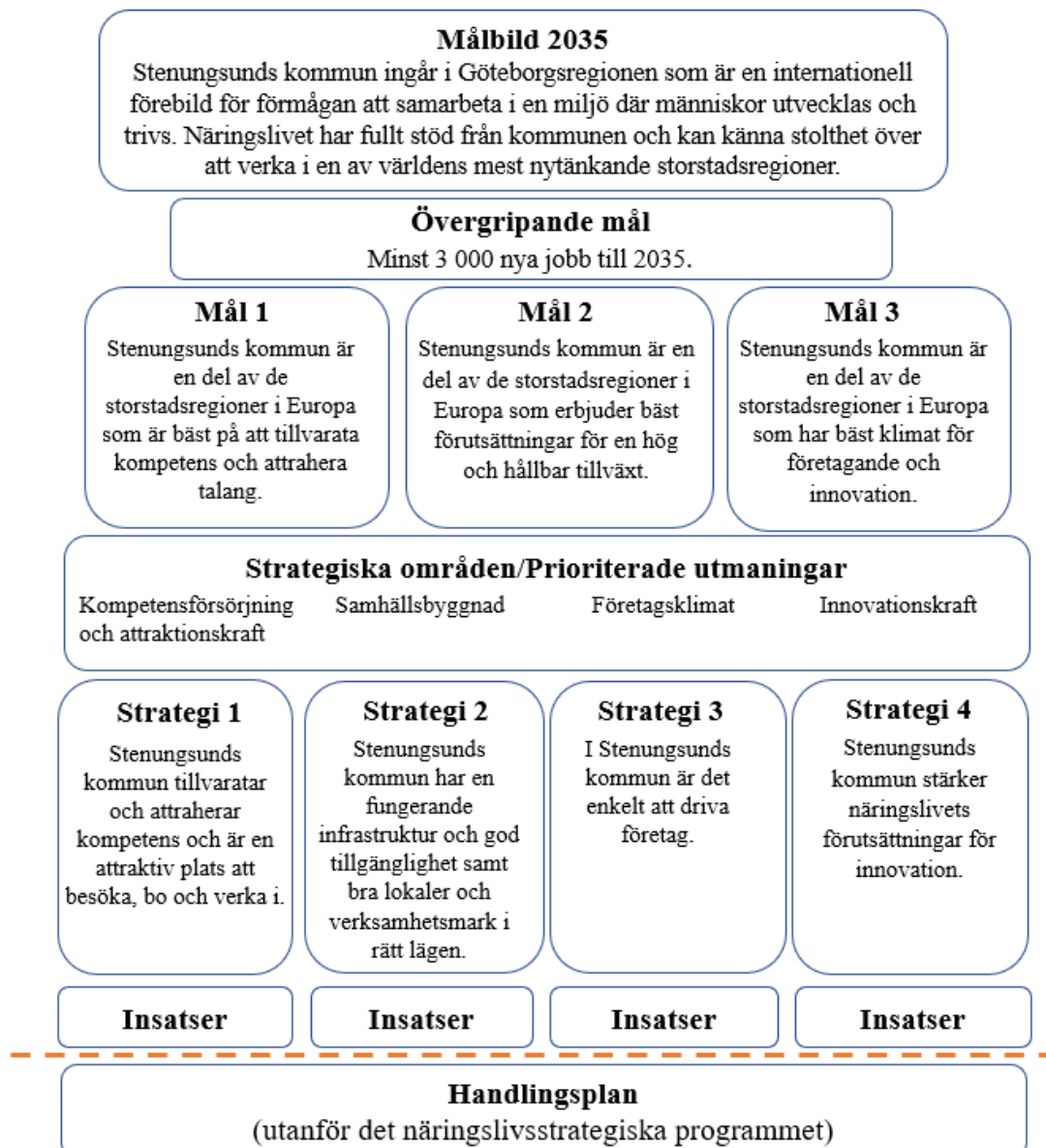
Förbättrad tillgänglighet och infrastruktur

I takt med att kunskapsinnehållet inom produktionen ökar, blir tillgången till rätt kompetenser allt viktigare för regionens möjlighet att växa. Bättre tillgänglighet och kortare pendlingssträckor inom en större arbetsmarknadsregion gör det enklare för företagen att hitta och behålla rätt kompetenser.

Med teknikens framfart har efterfrågan på elektricitet ökat kraftigt från både hushåll och företag. Fler företag vill ställa om från fossil energi till förnybar el. Med en åldrande nätsinfrastruktur är nätet i stort behov av upprustning och kapacitetshöjning för att möta en ökad efterfrågan.

Målbild 2035 och mål

I Figur 1 nedan beskrivs strukturen för det näringslivsstrategiska programmet i Stenungsunds kommun. Målbild 2035 delas av alla 13 kommuner i GR och uttrycker viljeriktningen för hela regionen. För att konkretisera målbilden finns ett övergripande mål om 120 000 nya jobb inom Göteborgsregionen, vilket för Stenungsund blir 3 000 nya jobb. Under det övergripande målet finns det i sin tur tre delmål som på olika sätt påverkar näringslivets förutsättningar lokalt. Utifrån de tre delmålen identifieras därefter strategiska områden med tillhörande strategi som knyter ihop olika frågor kopplat till de olika strategiska områdena. Inom de strategiska områdena formuleras sedan insatser som beskriver vad som ska göras för att uppnå strategierna vilka i sin tur ska bidra till att uppnå mål och målbild 2035. Då insatserna är på en strategisk nivå kompletteras programmet med en operationell handlingsplan som tar fasta på det konkreta arbetet inom varje insats och fördelar arbetet inom hela förvaltningen.

Figur 1 Näringslivsstrategiska programmets struktur

Målbild 2035

Stenungsunds kommuns näringslivsstrategiska program tar sin utgångspunkt i det regionala samarbetet där en gemensam målbild för 2035 formulerats för alla 13 kommuner i regionen i dialog med näringsliv, lokala företagsföreningar, politiker, förvaltningar och kommunala bolag samt regionala samverkansparter. Målbilden uttrycker den viljeriktning för vad som ska uppnås med det näringslivsstrategiska programmet fram till 2035 i både regionen och kommunen.

Målbild 2035: *Stenungsunds kommun ingår i Göteborgsregionen som är en internationell förebild för förmågan att samarbeta i en miljö där människor utvecklas och trivs. Näringslivet har fullt stöd från kommunen och kan känna stolthet över att verka i en av världens mest nytänkande storstadsregioner.*

Målbilden innebär för Stenungsunds kommun ett stärkt åtagande än tidigare gällande samverkan med näringslivet och andra lokala, regionala och internationella aktörer i syfte att skapa goda förutsättningar för ett välmående lokalt näringsliv. För att de stärkta samverkansambitionerna ska bli verklighet måste kommunens arbete präglas av nytänkande och lyhördhet. Det stöd till näringslivet som målbilden förmedlar kan omfatta allt från effektiv handläggning och god service till mer övergripande frågor som en skola med god kvalitet som skapar välmående invånare och förser näringslivet med relevant kompetens.

Övergripande mål, delmål och operationalisering

För att konkretisera målbilden antog de 13 kommunerna i GR ett gemensamt övergripande mål om minst 120 000 nya jobb¹ i Göteborgsregionen fram till 2035 jämfört med 2016. Detta innebär en ökad sysselsättning om 20 000 individer i hela regionen, jämfört med befolkningsutvecklingen och sysselsättningsgraden 2016. Lokalt översatt för Stenungsund innebär detta 3 000 nya jobb till 2035 då sysselsättningsgraden låg på ca 13 000 individer år 2016.

Övergripande mål: 3 000 nya jobb till 2035

För att uppnå den långsiktiga målbilden och det övergripande målet om 3 000 nya jobb har tre delmål formulerats utifrån den regionala samverkansprocessen. Målen tar fasta på de strategiska områden som det näringslivsstrategiska programmet omfattar. De tre delmålen är:

Mål 1 - Kompetensförsörjning och Attraktionskraft: *Stenungsunds kommun är en del av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.*

Mål 2 - Samhällsbyggnad: *Stenungsunds kommun är en del av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.*

Mål 3 - Företagsklimat och innovationskraft: *Stenungsunds kommun är en del av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.*

De tre delmålen tar fasta på olika delar av kommunens verksamhet som på olika sätt påverkar förutsättningarna för näringslivet och det stöd kommunen erbjuder. Det första delmålet har en direkt koppling till det övergripande målet om 3 000 nya jobb med fokus på frågor kopplade till utbildning, kompetensförsörjning och kommunens attraktivitet. Det andra delmålet fokuserar mer på företagets förutsättningar att verka lokalt där hög och hållbar tillväxt är centrala begrepp. Detta kan innefatta allt

¹ Men nya jobb avses här sysselsatta personer

från infrastruktur och markförsörjning till klimatrelaterade frågor utifrån företagens perspektiv. Innovation och företagsklimat är huvudtemat för det sista delmålet och fångar upp frågor som kan kopplas till att starta och driva företag och möjligheten till innovativa lösningar.

Strategiska områden och insatser

Utifrån de utmaningar inom det näringspolitiska området som framkom i den regionala samverkansprocessen identifierades sex strategiska områden som kommunerna ska jobba med. De strategiska områdena kan ses som områden inom vilka kommunen fokuserar sitt arbete för att uppnå programmets målbild, mål och delmål. Mot bakgrund av den regionala samverkan med både förvaltning och näringsliv i Stenungsunds kommun samt på det sätt förvaltningen är organiserad har de sex strategiska områdena gjorts om till fyra, utan att strategierna i sig förändras utifrån den regionala processen. De fyra strategiska områdena Stenungsunds kommun ska jobba utifrån är:

- Kompetensförsörjning och Attraktionskraft
- Samhällsbyggnad
- Företagsklimat
- Innovation

Inom varje strategiskt område formuleras nedan en strategi med tillhörande insatser för att genomföra strategin. Insatserna är formulerade på en strategisk nivå men ska ses mer som teman inom vilka de konkreta handlingsplanerna arbetas fram enligt tidigare beskriven process.

Nedan beskrivs de strategiska områdena med tillhörande strategi samt de insatser som formulerats i samverkan med förvaltning och näringsliv.

Kompetensförsörjning och Attraktionskraft

Strategi: *Stenungsunds kommun tillvaratar och attraherar kompetens och är en attraktiv plats att besöka, bo och verka i.*

Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens är en av de viktigaste förutsättningarna för att näringslivet ska vara konkurrenskraftigt och fortsätta utvecklas. Morgondagens kompetensförsörjning säkras därför genom att identifiera och tillvarata den kompetens som redan finns här, samt attrahera ny. Det kan omfatta samverkan mellan skola-näringsliv och att erbjuda relevanta utbildningar inom både det reguljära utbildningssystemet och möjlighet till fortbildning och kontinuerligt lärande. På samma sätt är god samhällsservice och upplevelsen om Stenungsund som en attraktiv plats att besöka, bo och verka i områdets andra kärna.

Insatser:

1. Utveckla skola-näringslivssamverkan och låta entreprenörskap och innovationsförmåga löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.
2. Tillsammans med näringslivet tillgodose relevanta utbildningar som arbetslivet efterfrågar på alla nivåer.
3. Erbjud möjligheten till fortbildning och kontinuerligt lärande för näringslivet.

4. Verka för ökad delaktighet på arbetsmarknaden genom bättre matchning och snabbare validering av kompetenser tillsammans med näringslivet.
5. Aktivt marknadsföra kommunen genom att utveckla berättelsen om Stenungsund och den utveckling vi befinner oss i.
6. Skapa och utveckla kreativt tillåtande miljöer som främjar entreprenörskap och där gräsrotsinitiativ får möjlighet att utvecklas.
7. Förstärka och utveckla Stenungsund som attraktivt och naturligt besöksmål och nod.

Samhällsbyggnad

Strategi: *Stenungsunds kommun har en fungerande infrastruktur och god tillgänglighet samt bra lokaler och verksamhetsmark i rätt lägen.*

Med sitt geografiska läge mitt emellan Oslo och Köpenhamn, samt industrihamnarna, har Göteborgsregionen och Stenungsunds kommun en stark position som internationell logistiknod. För att stärka positionen ytterligare, ska Stenungsunds kommun fortsätta utveckla en fungerande infrastruktur med god tillgänglighet för både människor och gods, inom såväl kommunen som regionen.

För att underlätta näringslivets etablerings- och expansionsbehov, behöver Stenungsunds kommun, tillsammans med Göteborgsregionen, skapa förutsättningar för fastighetsmarknadens aktörer att kunna utveckla lokaler för näringslivets behov, samt att i kommunens planering erbjuda verksamhetsmark i lägen som stärker utvecklingen av en hållbar region.

Insatser:

1. Verka för ett transporteffektivt samhälle där de resor som sker är hållbara, inom både kommun och arbetsmarknadsregion.
2. Stödja omställningen till en smart kommun genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter.
3. Bedriva markförsörjning med insikt om näringslivets etablerings- och expansionsbehov.
4. Stärka och utveckla redan befintliga strategiska lägen för näringslivets behov av tillväxt.
5. Utarbeta detaljplaner som fungerar för ett föränderligt näringsliv.

Företagsklimat och innovationskraft

Strategi Företagsklimat: I Stenungsunds kommun är det enkelt att driva företag.

Ett positivt företagsklimat är en förutsättning för att näringslivet ska fortsätta välja Stenungsund som bas för etablering och expansion. I Stenungsunds kommun ska det vara enkelt att driva företag och varje möte ska präglas av ett positivt bemötande, enkla och rättssäkra processer och samverkan med externa aktörer för att stödja nyföretagande.

Insatser:

1. Arbeta aktivt med attityder till och förståelse för företag och företagande hos politiker och tjänstepersoner.
2. Arbeta systematiskt med att förenkla kommunens processer ur ett näringslivsperspektiv.

3. Utarbeta en välutvecklad process för att attrahera investeringar och stödja företagsetableringar.
4. Arbeta i samverkan med externa aktörer för att stödja nyföretagande samt utveckling av små- och medelstora företag.

Innovationskraft

Strategi: Stenungsunds kommun stärker näringslivets förutsättningar för innovation.

Stenungsunds kommun är en del av Sveriges viktigaste industriregion som är basen för flera globala kunskapsintensiva tillverkningsföretag där Stenungsund är navet för svensk kemiindustri. Näringslivet i Stenungsunds kommun är också framträdande inom IT-sektor, vilket tillsammans med industrin skapar unika förutsättningar för både kommunen och regionen att vara en unik arena för utveckling av ny teknik, nya processer och affärsmodeller som kan lösa framtidens samhällsutmaningar. Stenungsunds kommun ska stödja denna utveckling genom att stärka näringslivets förutsättningar för innovation och inom kommunen vara öppen för innovationer i sina verksamheter.

Insatser:

1. Initiera, utveckla och samordna klusterinitiativ och strategiska samverkansprojekt där kompetenser korsbefruktas.
2. Stärka Stenungsunds position som den innovativa motorn i svensk kemiindustri.